

Aktuellt från Forum Östersjön:

- Rädda Burgsviken – så långt har vi kommit
- Tillståndet i Burgsviken: värre än vi kunde ana
- Skulden till eko-systemet – hur ser avbetalningsplanen ut?
 - Forum Östersjöns årliga forskarmöte
 - Öja skola –Burgsviken i undervisningen
 - Forum Östersjön i dialog med Campus Gotland
 - Östersjöinitiativet: från Vaxholm till Trelleborg

Rädda Burgsviken – så långt har vi kommit

Forum Östersjön har tagit initiativet till projektet "Rädda Burgsviken". Projektets idé är att tillsammans med föreningar, markägare, forskare och myndigheter ta reda på vilka åtgärder - både på land och i strandområdena - som kan genomföras för att vända utvecklingen från miljökollaps till en attraktiv havsvik med badstränder och fiskevatten. En förstudie är nu genomförd, konkreta åtgärder prövas i mindre skala och en plan håller på att tas fram för att i full skala genomföra en miljömässig upprustning. De åtgärder som skall tas fram skall öka hållbarheten i avrinningsområdet och därmed i Burgsviken och de skall utarbetas specifikt i varje enskilt delområde. Innovation och samverkan är därför ledord i projektet och IVL Svenska Miljöinstitutet samt KTH och deltar i arbetet med åtgärder och planering. Under hösten 2013 kommer planen att presenteras för olika finansiärer, inklusive EUs miljöprogram LIFE+.

Tillståndet i Burgsviken: värre än vi kunde ana

Inom ramen för förstudien "Rädda Burgsviken" har tillståndet i viken kartlagts. Det har skett genom mätningar och genom filmning av botten genomförd av dokumentärfilmaren Joakim Odelberg. Viken lider av övergödning, sandbotten är täckt av slam och biomassa, stränderna är igenvuxna av vass, det råder syrebrist, vilket gör att gädda och abborre har försvunnit. Slutsatsen av kartläggningen: Det är värre än vi kunde ana.

Skulden till eko-systemet – hur ser avbetalningsplanen ut?

Med utgångspunkt från tillståndet i Burgsviken har vi gjort ett försök att beräkna skulden till ekosystemet och en avbetalningsplan för denna skuld. Vi definierar skulden som kostnaderna för att återställa Burgsviken som en fungerande havsvik med badstränder och fiskevatten. Kostnaderna för att i full skala genomföra de åtgärder som behövs beräknas till cirka 20 miljoner kronor. Den tänkta avbetalningsplanen innefattar lokala insatser, regionala utvecklingsmedel, bidrag från Hav- och Vattenmyndigheten samt finansiering från EUs LIFE+ program. När Burgsviken på nytt blir en attraktiv havsvik, kommer privata investeringar att genomföras i Burgsvik, Björklunda och Fide inom ramen för Region Gotlands fördjupade översiktsplan för Storsduret. Investeringar på minst 200 miljoner kr skulle kunna genomföras fram till 2020.

Forum Östersjöns årliga forskarmöte

Forum Östersjön inledde Almedalsveckan med det årliga mötet i Vamlingbo mellan forskare, beslutsfattare och praktiker under ledning av landshövding Cecilia Schelin-Seidegård. Stefan Berggren, miljödepartementet, informerade om det kommande ministermötet i HELCOM, Björn Risinger, GD för HaV, presenterade arbetet med svensk havsmiljöplanering, Eva Åkesson, Lars Tranvik och Olle Jansson berättade om hur Uppsala universitet vill göra Campus Gotland till ett nav för Östersjösamarbete. Folke Rydén visade ett avsnitt av sin senaste film, "Den andra vågen", om gifter i Östersjön; (filmen visar hela sommaren i Forum Östersjön filmsal). Bo Lindholm, Kalmar informerade om Östersjöinitiativet (se nedan), som är ett samarbete mellan 11 svenska kommuner/regioner: Trelleborg, Simrishamn, Gotland, Vaxholm och de sju kommunerna runt Kalmarsund. Jan Larsson, ordförande i Forum Östersjön, och Tord Svedberg, IVL, informerade om "Rädda Burgsviken"-projektet och Allan Larsson presenterade en första kalkyl av "Skulden till ekosystemet – hur ser avbetalningsplanen ut?".

Öja skola –Burgsviken i undervisningen

Forum Östersjön har tillsammans med skolan i Öja etablerat ett omfattande och innehållsrikt samarbete läsåret 2012/2013. Alla elever har fått en genomgång av utställningen på prästgården och de har fått en lärobok om Östersjön - Östersjön för små och stora - som studerats under vintern. Forum Östersjöns lokal är prydd med teckningar som eleverna gjort. Projektet Rädda Burgsviken har lagts in i studieplanerna och eleverna har kontinuerligt genomfört studier av förhållandena i och runt Burgsviken. Man har fotograferat, mätt vattenståndet i hamnen, mätt vindhastighet och mätt vattentemperatur. Protokoll har förts. Skolan har bjudit in extralärare i ämnet "Burgsviken" för några lektionstimmar. Skolan har gjort en studieresa till Stora Karlsö. Förskolebarnen har tillverkat en stor mobil (1,5 m i diameter) bestående av fantasifulla plankton, som skall hänga i FÖ:s utställningslokal. En grupp elever och några lärare deltog i ett seminarium under Almedagsveckan och gjorde succé med sina vackra tröjor och utdelande av karameller med texten "Rädda Burgsviken". Verksamheten fortsätter under det kommande läsåret.

Forum Östersjön i dialog med Campus Gotland

Uppsala universitet och Högskolan på Gotland gick samman den 1 juli och etablerade Campus Gotland. Olle Jansson är rektorsråd och ledare för Campus Gotland. Den nya högskolan har fått en flygande start med en ökning på 64 procent av studenter som söker utbildning vid Campus. En av prioriteringarna för Campus Gotland är Östersjöfrågor i vid mening. Som ett led i detta har Campus Gotland och Forum Östersjön inlett en dialog om samarbete. Den kommer att pågå under hösten 2013 och ska, förhoppningsvis, resultera i en överenskommelse om hur samarbetet ska utvecklas under kommande år.

Östersjöinitiativet: från Vaxholm till Trelleborg

Östersjöinitiativet är resultatet av ett möte för att par år sedan mellan Forum Östersjön och Kalmarsundskommissionens ordförande Olof Johansson. Ö-I har sedan utvecklats och består nu av 11 svenska kommuner/regioner, som alla är aktiva när det gäller havs och vattenmiljöfrågor. Trelleborg, Simrishamn, Gotland, Vaxholm och de sju kommunerna runt Kalmarsund. Under Almedalsveckan lämnade ordförandena för fem kommuner/regioner över en deklaration och ett handlingsprogram till miljöminister Lena Ek. I höst hålls ett möte i Vaxholm, till vilket alla kustkommuner längs Östersjön – från Vaxholm till Trelleborg – är inbjudna att delta och engagera sig. Senare i höst kommer Ö-I att ha ett möte på KTH i Stockholm på temat "Havet som resurs".

Forum Östersjön är en allmännyttig ideell förening med säte på Gotland. Forum Östersjön bedriver havsmiljöprojekt i Burgsviken, utställningsverksamhet i Vamlingbo och folkbildningsverksamhet på Gotland. Forum Östersjön har en rådgivande kommitté med representanter för Uppsala universitet, Campus Gotland, KTH, IVL, Östersjöcentrum vid Stockholms universitet, Göteborgs Miljövetenskapliga centrum, GMV, Linnéuniversitetet, FNs marina universitet i Malmö, Formas, Mistra, WWF, LRF, Hav- och Vattenmyndigheten, Region Gotland, Länsstyrelsen på Gotland. Ordförande i föreningen är Jan Larsson, Vamlingbo. För mer information se www.forumostersjon.se